

ประเภทขับเคลื่อนเห็นผล

(แบบฟอร์มสมัครรางวัลคุณภาพกรมปศุสัตว์ ประจำปี 2568)

โปรดกรอกรายละเอียดเกี่ยวกับผลงานที่ขอรับรางวัล ดังนี้ (กรุณา ✓ ในช่องสี่เหลี่ยมตามการดำเนินการของผลงาน)

เป็นผลงานที่สอดคล้องกับบริบทของโลก ตอบโจทย์นโยบายของรัฐบาล หรือ Agenda สำคัญของประเทศด้าน

เศรษฐกิจ ได้แก่ การส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขัน Business Ready (B-READY) การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล อุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง อุตสาหกรรมสีเขียว และอุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ การพัฒนา “สมาร์ทฟาร์มเมอร์”

สังคม ได้แก่ ความปลอดภัยทางถนน มาตรการรองรับสังคมสูงวัย (Aged Society) การสนับสนุนซอฟต์แวร์ (Soft Power) การสร้างโอกาสความเท่าเทียมทางการศึกษา การยกระดับระบบสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพ-ครอบคลุมและทั่วถึง

สิ่งแวดล้อม ได้แก่ การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) การส่งเสริมพลังงานสะอาด และพลังงานหมุนเวียน การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม อาทิ ฝุ่น PM 2.5 ปัญหาขยะ

ความมั่นคง ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ การป้องกันภัยพิบัติ ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ อาทิ การก่อการร้าย การลักลอบขนอาวุธ/ยาเสพติด อาชญากรรมคอมพิวเตอร์

ผลงานที่เสนอไม่เป็นรูปแบบเดียวกับที่หน่วยงานเคยได้รับรางวัลมาแล้ว

เป็นผลงานที่นำไปใช้แล้วจริง มีผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมและมีผลกระทบสูงกับสังคมหรือประเทศที่สามารถตรวจสอบได้ เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี (ในวันที่ปิดรับสมัคร)

- หน่วยงานได้นำผลงานไปเริ่มใช้แล้ว เมื่อ (โปรดระบุ วัน/เดือน/ปี).....1 มกราคม 2567 ถึง 31 ธันวาคม 2567

ชื่อผลงาน : โครงการช่วยเหลือเกษตรกรโคนมเร่งด่วนจากวิกฤตปัญหาอาหารสัตว์ราคาแพง (นาวังโมเดล)

ชื่อส่วนราชการ : สำนักพัฒนาอาหารสัตว์

หน่วยงานที่รับผิดชอบผลงาน : สำนักพัฒนาอาหารสัตว์

ชื่อผู้ประสานงาน 1. นางศุภวันจักรี ดอนไสว ตำแหน่ง นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการพิเศษ

สำนัก สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ เบอร์โทรศัพท์

เบอร์โทรศัพท์มือถือ 089 453 3530

e – Mail kapu45@hotmail.com

ชื่อผู้ประสานงาน 2. นางสาวรัชนีญา.ฤทธิฤกษ์ชัย

ตำแหน่ง ..นักวิชาการสัตวบาล

สำนักพัฒนาอาหารสัตว์

เบอร์โทรศัพท์ 02 501 1148.....เบอร์โทรสาร02 501 1148

โทรศัพท์มือถือ 080 183 2281 e-mail .....

ส่วนที่ 1 สรุปผลการดำเนินการในภาพรวม

โปรดสรุปรายงานผลการดำเนินการในภาพรวม สามารถแทรกภาพประกอบได้ โดยต้องมีความยาวไม่เกิน 3 หน้ากระดาษ A4 (เริ่มนับหน้าที่ 1 ตั้งแต่บทสรุปสำหรับผู้บริหาร) ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 และอยู่ในรูปแบบ .doc หรือ .docx เท่านั้น

ส่วนที่ 1 บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary) (ความยาวไม่เกิน 3 หน้ากระดาษ A4)

1. ปัญหา/สาเหตุ/ที่มาของการให้บริการ

สหกรณ์โคนมหนองบัวลำภู จำกัด เป็นแหล่งผลิตน้ำนมที่สำคัญของจังหวัดหนองบัวลำภู ตั้งอยู่ที่ตำบลเทพคีรี อำเภอนาวัง จังหวัดหนองบัวลำภู ในปี พ.ศ.2565 มีฟาร์มสมาชิกทั้งหมดจำนวน 23 ฟาร์ม รวบรวมน้ำนมวันละ 7-8 ตัน/วัน และทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายน้ำนมดิบกับ บริษัท ซีพี เมจิ จำกัด สมาชิกมีรายได้ประมาณ 30,000 บาท/เดือน

ปี 2566 เดือน พฤศจิกายน สหกรณ์โคนมหนองบัวลำภู ได้รับผลกระทบจากการปฏิเสธการรับซื้อน้ำนมดิบ (Reject) ทำให้ทั้งสหกรณ์และเกษตรกรที่เป็นสมาชิกต้องแบกรับผลกระทบจากความเสียหายครั้งนี้ร่วมกัน เกิดผลขาดทุนจากการดำเนินการธุรกิจครั้งใหญ่ของสหกรณ์ ซึ่งเป็นผลกระทบต่อเนื่องจากสถานการณ์ราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ สูงขึ้น 25-30 เปอร์เซ็นต์ ทำให้สมาชิกผู้เลี้ยงโคนมต้องแบกรับภาระต้นทุนที่สูงขึ้น รายได้สุทธิของฟาร์มขาดทุน ปริมาณและคุณภาพน้ำนมดิบต่ำกว่ามาตรฐาน และทำให้สมาชิกหลายรายเลิกประกอบกิจการฟาร์มโคนม จำนวนสมาชิกลดลงคงเหลือ จำนวน 14 ฟาร์มซึ่งกำลังจะเลิกเลี้ยง ส่งผลให้ปริมาณน้ำนมดิบรวมของสหกรณ์มีจำนวนลดลงเหลือเพียง 3 ตันต่อวัน เท่านั้น

กรมปศุสัตว์ได้รับทราบและเล็งเห็นความสำคัญถึงสภาพปัญหาดังกล่าว ที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วน จึงได้จัดทำโครงการช่วยเหลือเกษตรกรโคนมภายใต้วิกฤตอาหารสัตว์ราคาแพง “นาวังโมเดล” ขึ้น เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู เป็นต้นแบบการช่วยเหลือเกษตรกรผ่านความร่วมมือของหน่วยงานภาคีเครือข่าย ทุกภาคส่วน โดย สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ หน่วยงานในสังกัด ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เลย ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์มหาสารคาม และศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์อุดรธานี สำนักเทคโนโลยีชีวภาพการปศุสัตว์ ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพขอนแก่น สำนักงานปศุสัตว์เขต 4 สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู สหกรณ์โคนมหนองบัวลำภู จำกัด เข้าดำเนินการสำรวจข้อมูล ในพื้นที่ประเมินและวิเคราะห์ปัญหา และหาแนวทางร่วมในการแก้ไขปัญหา พบปัญหาที่สำคัญเพิ่มเติม ได้แก่ อาหารสัตว์ราคาแพง สัตว์ส่วนฝูงของแม่โครีที่อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ และเกษตรกรยังขาดองค์ความรู้ที่ถูกต้องในการจัดการให้อาหารและการจัดการฝูงโคนม เป็นต้น

กรมปศุสัตว์ได้ เริ่มต้นโครงการฯ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2566 จนถึง ปัจจุบัน ซึ่งความสำเร็จที่เกิดขึ้นในวันนี้ เกิดจากการ พลิกวิกฤตเป็นโอกาส บริหารจัดการขับเคลื่อนให้ สหกรณ์โคนมหนองบัวลำภู จำกัด จากการยกเลิก กิจกรรมสู่การพัฒนาอย่าง มั่นคง ยั่งยืน

2. การดำเนินการ (วิธีการ/รูปแบบ/จุดเด่นของผลงาน)

1. กรมปศุสัตว์ โดยอธิบดีกรมปศุสัตว์ มีข้อสั่งการให้หน่วยงานภายใต้การกำกับของกรมปศุสัตว์ ร่วมกันดำเนินการ โครงการช่วยเหลือเกษตรกรโคนมภายใต้วิกฤตอาหารสัตว์ราคาแพง “นาวังโมเดล”

2. ประชุมขับเคลื่อนการดำเนินงาน ร่วมกันระหว่าง สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู สำนักงานปศุสัตว์อำเภอนาวัง สหกรณ์จังหวัดหนองบัวลำภู สหกรณ์โคนมหนองบัวลำภู จำกัด ผู้ประกอบการผลิตพืชอาหารสัตว์ และสมาชิกสหกรณ์ เพื่อ ชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการ หารือข้อตกลง และกำหนด แนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

2. คัดเลือกเกษตรกรฟาร์มต้นแบบนำร่องโครงการฯ (Back to the member) ที่ประสบปัญหา คุณภาพน้ำนมดิบต่ำกว่ามาตรฐาน ขาดทุนสะสม รายได้ลดลง เนื่องจากต้นทุนอาหารสัตว์ราคาแพง คณะทำงานเข้า ดำเนินการแก้ไขปัญหาฟาร์ม ให้องค์ความรู้แบบ “on the job training”

3. สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ โดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เลย และศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์อุดรธานี และ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์มหาสารคาม เข้าดำเนินการ ดังนี้

(3.1) ลงพื้นที่เก็บข้อมูลฟาร์ม วิเคราะห์จัดการสัดส่วนอาหารรายฟาร์ม และให้คำแนะนำการจัดการพืชอาหารสัตว์ที่มีอยู่ในฟาร์มในได้ประโยชน์สูงสุด

(3.2) จัดหาแปลงข้าวโพดพร้อมฝักในพื้นที่ และนอกพื้นที่ เพื่อผลิตและจัดส่งข้าวโพดพร้อมฝักหมัก (Corn Silage) ให้แก่สหกรณ์ฯ เป็นประจำทุกเดือน โดยมีการลงนาม MOU ซื้อขายข้าวโพดพร้อมฝักหมักระหว่างผู้ประกอบการกับสหกรณ์โคนมหนองบัวลำภู

(3.3) อบรมให้ความรู้ด้านโคนมแก่เกษตรกรฟาร์มสมาชิกโคนมหนองบัวลำภู จำกัด ในหัวข้อเรื่อง “การจัดการด้านอาหารโคนมในยุคปัจจุบัน”

(3.4) ส่งเสริมการใช้อาหารผสมครบส่วน (TMR) ในฟาร์มขนาดใหญ่ และขยายผลต่อไปยัง ฟาร์มขนาดเล็ก โดยเริ่มต้นในปี พ.ศ. 2568

4. สำนักเทคโนโลยีการปศุสัตว์ โดย ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพขอนแก่น เข้าดำเนินการ สืบสวนข้อมูล ให้คำแนะนำ การจัดการฝูงโคนม และแก้ไขปัญหาระบบสืบพันธุ์

5. หน่วยงานภาคีเครือข่าย ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำกับ ติดตามประเมินผลความก้าวหน้า โดยวัดผล จาก ตัวชี้วัด ผลผลิตน้ำนม ต้นทุนค่าอาหาร และผลวิเคราะห์องค์ประกอบน้ำนมดิบ พร้อมทั้งให้คำแนะนำ แก้ไข ปัญหาฟาร์ม เป็นประจำ ทุกเดือน เดือนละ 1-2 ครั้ง

6. ขยายผล การดำเนินการกับสมาชิกรายอื่นๆ ต่อยอดโมเดลโดยการลงพื้นที่เก็บข้อมูลฟาร์มสมาชิกราย อื่นๆ ที่สนใจเข้าร่วมโครงการ จนกระทั่งครบทุกฟาร์ม เป็นผลภาพรวมของทั้งสหกรณ์ฯ

7. สรุปผลการดำเนินโครงการ พร้อมทั้งจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆของโครงการ
(เอกสารแนบ1)

3. ผลผลิตและผลลัพธ์จากการดำเนินการ

ผลผลิต กรมปศุสัตว์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าดำเนินการให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหา ในระดับฟาร์ม ให้กับเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบ จำนวนทั้งหมด 14 ราย มีผลผลิตดังนี้

- 1) เพิ่มปริมาณน้ำนมดิบของสหกรณ์
การดำเนินการ “นางวังโมเดล” ส่งผลให้มีผลผลิตน้ำนมดิบของสหกรณ์สูงขึ้น 1,440 ตันต่อปี เฉลี่ย 4 ตัน/วัน ก่อนดำเนินการ น้ำนมดิบเฉลี่ย 3 ตัน/วัน
- 2) เพิ่มปริมาณน้ำนมในระดับฟาร์ม
ก่อนดำเนินการ ปริมาณน้ำนมเฉลี่ย 9.60 ลิตร/ตัว/วัน ปัจจุบัน ปริมาณนมเฉลี่ย 12.85 ลิตร/ตัว/วัน และมีเป้าหมายในอนาคต มีปริมาณน้ำนมเฉลี่ย 15 ลิตร/ตัว/วัน
- 3) คุณภาพน้ำนมดิบของสหกรณ์เพิ่มขึ้น ค่าไขมันนมเพิ่มขึ้น 5.49 % เปอร์เซนต์ (จาก 3.74 เป็น 3.95) และค่าTotal Solids เพิ่มขึ้น 2.20 เปอร์เซนต์ (จาก 12.07 เป็น 12.34) ส่งผลให้ราคาน้ำนมดิบเพิ่มขึ้นจาก 21.15 บาท/ลิตร เป็น 22.75 บาท/ลิตร จากราคาหน้าโรงงาน
- 4) สร้างกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าวโพดพร้อมฝักในพื้นที่เพิ่มขึ้น ในจังหวัดเลย 735 ไร่ ผลผลิต 4,400 ตัน/ปี และจังหวัดหนองบัวลำภู 155 ไร่ ผลผลิต 930 ตัน/ปี และเชื่อมโยงกลุ่มแก่ผู้ประกอบการผลิตข้าวโพดพร้อมฝักหมักในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดนครราชสีมา

ผลลัพธ์

- 1) สหกรณ์โคนมหนองบัวลำภู จำกัด ผลิตปริมาณน้ำนมได้สูง จำนวน 1,440 ตันต่อปี (เฉลี่ย 4 ตันต่อวัน) คิดเป็น มูลค่า 32,800,000 บาทต่อปี
- 2) ประมาณการผลผลิต ข้าวโพดพร้อมฝัก ในพื้นที่และเครือข่ายผู้ผลิต ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2566 ถึง ธันวาคม 2567 ประมาณ 5,330 ตัน/ปี (ราคาข้าวโพดพร้อมฝัก เฉลี่ย 3.05 บาท/กิโลกรัม) คิดเป็น เงิน 16,256,500 บาท
- 3) เกษตรกร มีส่วนร่วมในการบูรณาการหาแนวทางการแก้ไขปัญหาภายในฟาร์มของตนเอง ทั้งยังมี ลดต้นทุนค่าอาหาร ลดปัญหาการผสมติดยากของโครีด รอบการผลิตน้ำนมดิบเร็วขึ้น ปริมาณผลผลิตน้ำนมดิบเพิ่มขึ้น และเกิดผลกำไรต่อกิจการสูงขึ้น ส่งผลต่อภาพรวมของฟาร์มทำให้ฟาร์มสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ เริ่มมีรายได้เข้าฟาร์ม 3,000 บาท/เดือน เกษตรกรที่ถอดใจ เริ่มมีกำลังใจเลี้ยงโคนมต่อไป
- 4) สหกรณ์ฯ มีการพัฒนาระบบสหกรณ์อย่างเป็นระบบร่วมกับสมาชิก ทำให้เกิดความร่วมมือภายในสหกรณ์ มองหาทางออกร่วมกันกับสมาชิก รวมถึงทางด้านผลผลิตและการจัดการ มีปริมาณน้ำนมภาพรวมมากขึ้น ลดต้นทุนค่าขนส่ง คุณภาพน้ำนมดิบดีขึ้นเกิดความสมดุลในระบบสหกรณ์ ฯ

5) ผู้ผลิตข้าวโพดพร้อมฝักหมัก มีรายได้เพิ่มขึ้น มีการขยายพื้นที่ปลูกเพิ่มมากขึ้นร่วมกับเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูและจังหวัดใกล้เคียง เพิ่มมากขึ้น

ผลกระทบ จากการยกเลิก กิจกรรมสู่การพัฒนาอย่าง **ยั่งยืน** สหกรณ์ฯ สามารถประกอบธุรกิจสหกรณ์ต่อไปได้ โดยรูปแบบโมเดลดังกล่าวสามารถช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของฟาร์มสมาชิก ลดต้นทุนการผลิต ลดปริมาณการใช้สารเคมี อาหารหยาบที่มีราคาแพง ส่งผลให้เพิ่มกำไรจากการดำเนินกิจการและเพิ่มรายได้แก่เกษตรกรสมาชิก และมีการขยายผลส่งต่อองค์ความรู้สู่สมาชิกใหม่ สหกรณ์สามารถวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด มีระบบการบริหารจัดการด้านการผลิต การตลาดที่ดี ส่งผลให้ยกระดับการพัฒนาสหกรณ์สู่ความเข้มแข็ง และยั่งยืน

4. ประโยชน์ต่อผู้รับบริการ/ประชาชน (ระบุข้อมูลเชิงประจักษ์และแสดงให้เห็นว่าประโยชน์ที่เกิดขึ้นมี Impact ในด้านที่เกี่ยวข้องอย่างไร)

ด้านเศรษฐกิจ :

1. สหกรณ์โคนมหนองบัวลำภู จำกัด มีรายได้จากการจัดหาสินค้าจำหน่ายมีผลกำไร 1,300,000 บาท/ปี และรายได้จากการจำหน่ายน้ำนมดิบมีผลกำไร 200,000 บาท/ปี หลังจากประสบปัญหาการขาดทุนในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2566 การปฏิเสธการรับซื้อน้ำนมดิบ (Reject) พลิกฟื้นจากการยกเลิกสู่ความยั่งยืน
2. เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตของฟาร์มที่ลดลง ผลผลิต เพิ่มขึ้น คุณภาพ น้ำนมดิบได้มาตรฐาน มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
3. ลดปัญหาปริมาณน้ำนมดิบของสหกรณ์ฯ ไม่เพียงพอ ที่เกิดจากการเลิกเลี้ยงของฟาร์มสมาชิกสหกรณ์ฯ
4. สร้างกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าวโพดพร้อมฝักในพื้นที่เพิ่มขึ้น ในจังหวัดเลย และจังหวัดหนองบัวลำภู และเชื่อมโยงกลุ่มแก่ผู้ประกอบการผลิตข้าวโพดพร้อมฝักหมักในพื้นที่ จังหวัดเพชรบูรณ์ และ จังหวัดนครราชสีมา
5. เพิ่มประสิทธิภาพ ความสามารถในการด้าน การผลิต การตลาด ข้าวโพดพร้อมฝักหมักในเขตพื้นที่จังหวัดเลย จังหวัดหนองบัวลำภู และจังหวัดใกล้เคียง

ด้านสังคม :

1. สหกรณ์โคนมหนองบัวลำภู จำกัด เป็นต้นแบบของโมเดลการบริหารจัดการ การบูรณาการสร้างความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาวิกฤตปัญหาสหกรณ์โคนมขนาดเล็ก ให้กับ สหกรณ์การเลี้ยงโคนมอื่นๆ ในประเทศ เป็นต้นแบบการแก้ไขปัญหา ที่ได้รับการนำเสนอ ในการประชุมคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม การประชุมแผนปฏิบัติงานแนวทางการช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมรายย่อยในโครงการพระราชดำริ
2. สร้างฟาร์มสมาชิกรายใหม่ให้เกิดขึ้น โดยขยายผลและต่อยอดจากฟาร์มครอบครัวที่มีกิจการเดิมอยู่แล้ว
3. เกษตรกรมีความรู้ และความเข้าใจการจัดการฟาร์มของตนเอง และดูแลช่วยเหลือฟาร์มสมาชิกอื่นให้เกิดผลสำเร็จเป็นภาพรวมทั้งสหกรณ์

ด้านสิ่งแวดล้อม :

1. ลดการเผาตอซังที่ก่อให้เกิดปัญหาฝุ่นควัน PM 2.5 ปรับเปลี่ยนพื้นที่การปลูกข้าว ข้าวโพดฝักอ่อน มาปลูกข้าวโพดพร้อมฝักหมัก สามารถนำมาผลิตเสบียงอาหารสัตว์คุณภาพดีเพื่อการจำหน่าย ให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ลดปัญหา

2. ยกระดับการประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืชอาหารสัตว์โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สอดคล้องตามข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม

5. Link YouTube (ถ้ามี) <https://youtu.be/7-RS6vgD3Ms?si=SAHPmLOBKkmzKuvFc>

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ

แบบฟอร์มสมัครประเภท : ขับเคลื่อนเห็นผล	
ข้อคำถาม	ผลการดำเนินการ
มิติที่ 1 การวิเคราะห์ปัญหา (10 คะแนน)	
<p>1. สภาพปัญหา ที่มา (5 คะแนน) (อธิบายว่า สภาพปัญหา ที่มา มีความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติแผนการปฏิรูปประเทศ หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างไร)</p>	<p>(ไม่เกิน 1,000 ตัวอักษร)</p> <p>สหกรณ์โคนมหนองบัวลำภู จำกัด เป็นแหล่งผลิตน้ำนมที่สำคัญของจังหวัดหนองบัวลำภู ตั้งอยู่ที่ ตำบลเทพศิรี อำเภอนาวัง จังหวัดหนองบัวลำภู ในปี พ.ศ.2565 มีฟาร์มสมาชิกทั้งหมดจำนวน 23 ฟาร์ม รวบรวมน้ำนมวันละ 7-8 ตัน/วัน และทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายน้ำนมดิบกับบริษัท ซีพี เมจิ จำกัด สมาชิกมีรายได้ประมาณ 30,000 บาท/เดือน</p> <p>ปี 2566 เดือน พฤศจิกายน สหกรณ์โคนมหนองบัวลำภู ได้รับผลกระทบจากการปฏิเสธการรับซื้อน้ำนมดิบ (Reject) ทำให้ทั้งสหกรณ์และเกษตรกรที่เป็นสมาชิกต้องแบกรับผลกระทบจากความเสียหายครั้งนี้ร่วมกัน เกิดผลขาดทุนจากการดำเนินการธุรกิจครั้งใหญ่ของสหกรณ์ ซึ่งเป็นผลกระทบต่อเนื่องจากสถานการณ์ราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ สูงขึ้น 25-30 เปอร์เซ็นต์ ทำให้สมาชิกผู้เลี้ยงโคนมต้องแบกรับภาระต้นทุนที่สูงขึ้น รายได้สุทธิของฟาร์มขาดทุน ปริมาณและคุณภาพน้ำนมดิบต่ำกว่ามาตรฐาน และทำให้สมาชิกหลายรายเลิก</p>

แบบฟอร์มสมัครประเภท : ขับเคลื่อนเห็นผล	
ข้อความ	ผลการดำเนินการ
	<p>ประกอบกิจการฟาร์มโคนม จำนวนสมาชิกลดลง คงเหลือ จำนวน 14 ฟาร์มซึ่งกำลังจะเลิกเลี้ยง ส่งผลให้ปริมาณน้ำนมดิบรวมของสหกรณ์มีจำนวนลดลงเหลือเพียง 3 ตันต่อวัน เท่านั้น</p> <p>กรมปศุสัตว์ได้รับทราบและเล็งเห็นความสำคัญถึงสภาพปัญหาดังกล่าว ที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วน จึงได้จัดทำโครงการช่วยเหลือเกษตรกรโคนมภายใต้วิกฤตอาหารสัตว์ราคาแพง “นาวังโมเดล” ขึ้น เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู เป็นต้นแบบการช่วยเหลือเกษตรกรผ่านความร่วมมือของหน่วยงานภาคีเครือข่าย ทุกภาคส่วน โดย สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ หน่วยงานในสังกัด ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เลย ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์มหาสารคาม และ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์อุดรธานี สำนักเทคโนโลยีชีวภาพการปศุสัตว์ ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพขอนแก่น สำนักงานปศุสัตว์เขต 4 สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู สหกรณ์โคนมหนองบัวลำภู จำกัด เข้าดำเนินการสำรวจข้อมูล ในพื้นที่ ประเมินและวิเคราะห์ปัญหา และหาแนวทางร่วมในการแก้ไขปัญหา พบปัญหาที่สำคัญเพิ่มเติม ได้แก่ อาหารสัตว์ราคาแพง สัตส่วนฝูงของแม่โครีตอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ และเกษตรกรยังขาดองค์ความรู้ที่ถูกต้องในการจัดการให้อาหารและการจัดการฝูงโคนม เป็นต้น</p> <p>กรมปศุสัตว์ได้ เริ่มต้นโครงการฯ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2566 จนถึง ปัจจุบัน ซึ่งความสำเร็จที่เกิดขึ้นในวันนี้ เกิดจากการ พลิกวิกฤตเป็นโอกาส บริหารจัดการขับเคลื่อนให้ สหกรณ์โค</p>

แบบฟอร์มสมัครประเภท : ขับเคลื่อนเห็นผล	
ข้อความ	ผลการดำเนินการ
	นมหนองบัวลำภู จำกัด จากการยกเลิก กิจการสู่การพัฒนาอย่าง มั่นคง ยั่งยืน
<p>2. ปัญหาที่มีขอบเขตหรือผลกระทบต่อผู้รับบริการ หรือต่อสังคม/ประเทศ ในระดับใด (5 คะแนน) (อธิบายว่าปัญหาที่มีขอบเขตหรือผลกระทบต่อผู้รับบริการ หรือต่อสังคม/ประเทศ ในด้านใด และระดับใด เช่น ด้านสิ่งแวดล้อม การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ฝุ่น PM 2.5 ซึ่งเป็นปัญหาในระดับประเทศ เป็นต้น)</p>	<p><i>(ความยาวไม่เกิน 1,000 ตัวอักษรต่อช่อง)</i></p> <p>ปัญหาอาหารสัตว์ ราคาแพง ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรสมาชิก ผู้เลี้ยงโคนม ของสหกรณ์โคนมหนองบัวลำภู จำกัด และส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ทั่วประเทศ เนื่องจาก ต้นทุนการผลิตปศุสัตว์ นั้น เป็นต้นทุนอาหารสัตว์ร้อยละ 60-70 การผลิตพืชอาหารสัตว์ซึ่งเป็นแหล่งอาหารหลักที่สำคัญ ต่อการผลิตนํ้านมดิบ โคนมมีความต้องการใช้พืชอาหารสัตว์ ที่มีคุณภาพ เพื่อการเจริญเติบโตและการผลิตนํ้านม ให้ได้คุณภาพ ตามเกณฑ์ มาตรฐาน</p> <p>1. การเพิ่มประสิทธิภาพฟาร์มโคนมด้วยการใช้ข้าวโพดพร้อมฝักหมักเป็นอาหารสัตว์สำหรับผู้เลี้ยงโคนม เป็นแนวทางที่จะช่วยแก้ไขปัญหา ได้อย่างเป็นรูปธรรม เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมได้รับการพัฒนาความมั่นคงด้านอาหารสัตว์ สามารถวางแผนการจัดการได้อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้การผลิตข้าวโพดพร้อมฝักหมัก เป็นรูปแบบการผลิตพืชอาหารสัตว์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ช่วยลดปัญหาการเผาตอซังและฟางข้าว สามารถลดมลภาวะและฝุ่นละออง (PM 2.5) ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในประเด็น การขับเคลื่อนนโยบายยกระดับศักยภาพของเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง</p>
มิติที่ 2 แนวทางการแก้ไขปัญหาและการนำไปปฏิบัติ (30 คะแนน)	
<p>3. มีการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล หรือ agenda สำคัญของประเทศอย่างไร (20 คะแนน) (อธิบายว่ามีรูปแบบวิธีการในการดำเนินการอย่างไร มีการนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ (Data analytics) การเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากร การควบคุมคุณภาพของผลงาน การสื่อสารประชาสัมพันธ์ หรือไม่ อย่างไร)</p>	<p><i>(ความยาวไม่เกิน 3,000 ตัวอักษรต่อช่อง)</i></p> <p>1. กรมปศุสัตว์ โดยอธิบดีกรมปศุสัตว์ มีข้อสั่งการให้หน่วยงานภายใต้การกำกับของกรมปศุสัตว์ ร่วมกันดำเนินการ โครงการช่วยเหลือเกษตรกรโคนมภายใต้วิกฤตอาหารสัตว์ราคาแพง “นาวังโมเดล”</p> <p>2. ประชุมขับเคลื่อนการดำเนินงาน ร่วมกันระหว่างสำนักพัฒนาอาหารสัตว์ ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู</p>

แบบฟอร์มสมัครประเภท : ขับเคลื่อนเห็นผล	
ข้อความ	ผลการดำเนินการ
	<p>สำนักงานปศุสัตว์อำเภอनावัง สหกรณ์จังหวัดหนองบัวลำภู สหกรณ์โคนมหนองบัวลำภู จำกัด ผู้ประกอบการผลิตพืชอาหารสัตว์ และสมาชิกสหกรณ์ เพื่อ ชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือข้อตกลง และกำหนด แนวทางการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน</p> <p>3. คัดเลือกเกษตรกรฟาร์มต้นแบบนำร่องโครงการฯ (Back to the member) ที่ประสบปัญหา คุณภาพน้ำนมดิบต่ำกว่ามาตรฐาน ขาดทุนสะสม รายได้ลดลง เนื่องจากต้นทุนอาหารสัตว์ราคาแพง คณะทำงานเข้าดำเนินการแก้ไขปัญหา รายฟาร์ม ให้องค์ความรู้แบบ “on the job training”</p> <p>4. สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ โดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เลย และศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์อุดธานี และ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์มหาสารคาม เข้าดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(4.1) ลงพื้นที่เก็บข้อมูลฟาร์ม วิเคราะห์จัดการสัดส่วนอาหารรายฟาร์ม และให้คำแนะนำการจัดการพืชอาหารสัตว์ที่มีอยู่ในฟาร์มในได้ประโยชน์สูงสุด</p> <p>(4.2) จัดหาแปลงข้าวโพดพร้อมฝักในพื้นที่ และนอกพื้นที่ เพื่อผลิตและจัดส่งข้าวโพดพร้อมฝักหมัก (Corn Silage) ให้แก่สหกรณ์ฯ เป็นประจำทุกเดือน โดยมีการลงนาม MOU ซื้อขายข้าวโพดพร้อมฝักหมักระหว่างผู้ประกอบการกับสหกรณ์โคนมหนองบัวลำภู</p> <p>(4.3) อบรมให้ความรู้ด้านโคนมแก่เกษตรกรฟาร์มสมาชิกโคนมหนองบัวลำภู จำกัด ในหัวข้อเรื่อง “การจัดการด้านอาหารโคนมในยุคปัจจุบัน”</p> <p>(4.4) ส่งเสริมการใช้อาหารผสมครบส่วน (TMR) ในฟาร์มขนาดใหญ่ และขยายผลต่อไปยังฟาร์มขนาดเล็ก โดยเริ่มต้นในปี พ.ศ. 2568</p> <p>5. สำนักเทคโนโลยีการปศุสัตว์ โดย ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพขอนแก่น เข้าดำเนินการสำรวจข้อมูลให้คำแนะนำ การจัดการฝูงโคนม และแก้ไขปัญหาระบบสืบพันธุ์</p> <p>6. หน่วยงานภาคีเครือข่าย ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำกับติดตามประเมินผลความก้าวหน้า โดยวัดผลจาก ตัวชี้วัดผลผลิตน้ำนม ต้นทุนค่าอาหาร และผลวิเคราะห์</p>

แบบฟอร์มสมัครประเภท : ขับเคลื่อนเห็นผล	
ข้อความ	ผลการดำเนินการ
	<p>องค์ประกอบน้ำนมดิบ พร้อมทั้งให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหา รายฟาร์ม เป็นประจำ ทุกเดือน เดือนละ 1-2 ครั้ง</p> <p>7. ขยายผล การดำเนินการกับสมาชิกรายอื่นๆ ขยายผล ต่อยอดโมเดลโดยการลงพื้นที่เก็บข้อมูลฟาร์มสมาชิก รายอื่นๆ ที่สนใจเข้าร่วมโครงการ จนกระทั่งครบทุกฟาร์ม เป็น ผลภาพรวมของทั้งสหกรณ์ฯ</p> <p>8. สรุปผลการดำเนินโครงการ พร้อมทั้งจัดทำสื่อ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆของโครงการ</p>
<p>4. มีภาคส่วนอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนา ผลงานหรือไม่ อย่างไร (10 คะแนน) (อธิบายว่ามีภาคส่วนอื่นมาร่วมในการดำเนินการกับหน่วยงาน หรือไม่ ในขั้นตอนใด อย่างไร) (กรณีอธิบายโดย Flowchart/แผนภูมิ แนบเอกสารความยาวไม่ เกิน 1 หน้ากระดาษ A4)</p>	<p><i>(ความยาวไม่เกิน 1,000 ตัวอักษรต่อช่อง)</i></p> <p>การร่วมบูรณาการ โดยหน่วยงานภาคีเครือข่าย ที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ โดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหาร สัตว์ <p>ในเขตพื้นที่ ดำเนินการสำรวจข้อมูลและช่วยเหลือ เกษตรกรโคนมในการบริหารจัดการอาหารสัตว์ เพื่อจัดหา อาหารหยาบคุณภาพดี ได้แก่ ข้าวโพดพร้อมฝัก พืชอาหาร สัตว์ทดแทน เพื่อแก้ไขปัญหาอาหารสัตว์ราคาแพงและ ปัญหาการขาดแคลนพืชอาหารสัตว์ ให้โคนมได้รับโภชนาที่ เพียงพอ กำหนดแนวทางในการจัดทำร่าง MOU ข้อ กำหนดการซื้อขาย ของสหกรณ์ และแนวทางการบริหาร จัดการให้มีใช้ตลอดทั้งปี พร้อมทั้งร่างรายละเอียดตามกรอบ แนวนโยบายของโครงการ กรณีมีเงินหมุนเวียน ถอด บทเรียนธุรกิจและการบริหารจัดการสหกรณ์ และต่อยอด เป็นฟาร์มตัวอย่างต้นแบบในพื้นที่จ.หนองบัวลำภู และ จ. เลย</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. สำนักเทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์ โดย ศูนย์วิจัย การผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพ ขอนแก่น จัดกิจกรรม Dairy Field Day เพื่อติดตามแก้ไขปัญหาระดับฟาร์ม ปัญหา การจัดการฝูงโคนมรายฟาร์ม ติดตามสถานการณ์และ วิเคราะห์การผลิต คุณภาพน้ำนม เพื่อจัดทำแผนแก้ปัญหา ในระยะสั้น/กลาง และยาว 3. สหกรณ์จังหวัดหนองบัวลำภู ติดตามการดำเนินงานของ สหกรณ์ จัดหาแหล่งเงินทุนต่างๆ ทั้งเป็นเงินกู้ และเงิน

แบบฟอร์มสมัครประเภท : ขับเคลื่อนเห็นผล	
ข้อความ	ผลการดำเนินการ
	<p>ชดเชยช่วยเหลือ ร่วมถอดบทเรียนธุรกิจและการบริหารจัดการสหกรณ์</p> <p>4. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู และสำนักงานปศุสัตว์อำเภอนาวัง คณะทำงานระดับจังหวัด/อำเภอ เพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว และจัดทำศูนย์เรียนรู้ด้านโคนม เพื่อเป็นโมเดลตัวอย่างฟาร์มโคนมขยายให้พื้นที่ใกล้เคียง</p> <p>5. สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดหนองบัวลำภู ให้คำแนะนำด้านการเงินการบัญชีเพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานของสหกรณ์ ตามระเบียบ ระบบการควบคุมภายใน และมาตรฐานการบัญชี</p> <p>6. องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ให้คำปรึกษาด้านการผลิตและการตลาด รับซื้อน้ำนมดิบในหัวงที่มีผลผลิต และคุณภาพ ตกต่ำ.</p>
มิติที่ 3 ผลผลิต ผลลัพธ์ เชิงประจักษ์ (50 คะแนน)	
<p>5. มีการประเมินผลผลิต และผลลัพธ์ที่ได้รับจากการดำเนินการที่สะท้อนความสำเร็จต่อผู้รับบริการอย่างไร (35 คะแนน)</p> <p>(อธิบายการวัดผลผลิต การควบคุมคุณภาพ ผลลัพธ์ ความคุ้มค่า การวัดความพึงพอใจและ/หรือ ประเมินประสิทธิภาพของผู้รับบริการ ผลการประเมินผลงาน และแสดงการเปรียบเทียบผลผลิตและผลลัพธ์)</p> <p>(กรณีอธิบายโดย Flowchart/แผนภูมิ แบบเอกสารความยาวไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ A4)</p>	<p><i>(ความยาวไม่เกิน 2,000 ตัวอักษรต่อช่อง)</i></p> <p>การดำเนินงานโครงการมีการวัดและประเมินผลการดำเนินงานประจำเดือน (เดือนละ1-2ครั้ง) ร่วมกันทุกหน่วยงาน โดยมีการประเมินผลจากผลผลิตน้ำนมดิบ คุณภาพน้ำนม และอัตราการผสมติดของแม่โครีด โดยมีเกณฑ์และเป้าหมายต่าง ๆ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ปริมาณน้ำนมเฉลี่ย รายตัว รายฟาร์ม 2. คุณภาพน้ำนมดิบผ่านเกณฑ์มาตรฐาน <ul style="list-style-type: none"> - ค่าไขมัน (Fat) มากกว่าหรือเท่ากับ 3.80 - ค่าโปรตีน (Protein) มากกว่าหรือเท่ากับ 3.25 - ค่าน้ำตาลแลคโตส (Lactose) มากกว่าหรือเท่ากับ 3.25 - ค่าปริมาณของแข็งรวมทั้งหมด (Total Solid ,TS) มากกว่าหรือเท่ากับ 12.25 - ค่า Somatic cell count ไม่เกิน 500,000 เซลล์ต่อมิลลิลิตร 3. การรายงานการแก้ไขปัญหาระบบสืบพันธุ์ ประจำทุกครึ่ง หลังจากการรักษาและติดตามการเปลี่ยนแปลง

แบบฟอร์มสมัครประเภท : ขับเคลื่อนเห็นผล	
ข้อความ	ผลการดำเนินการ
	<p>4. คำนวณต้นทุนการผลิต ผลผลิต และผลกำไร รายฟาร์ม</p> <p>เมื่อสรุปผลการดำเนินงานแล้วมีการแจ้งผลแก่เกษตรกร พร้อมทั้งให้คำแนะนำและแก้ไขจุดที่มีปัญหาของแต่ละฟาร์ม เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เกิดผลลัพธ์ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และสรุปผลการดำเนินงานประจำเดือนเพื่อประเมินผล</p> <p>เปรียบเทียบความก้าวหน้ารายเดือน ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้สะดวก รวดเร็ว และหาแนวทางต่อยอดแก้ไขปัญหาพัฒนาประสิทธิภาพให้เพิ่มสูงขึ้นต่อไป</p> <p>ผลผลิต กรมปศุสัตว์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าดำเนินการให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหา ในระดับฟาร์ม ให้กับเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบ จำนวนทั้งหมด 14 ราย มีผลผลิตดังนี้</p> <p>1) ปริมาณน้ำนมดิบของสหกรณ์ เพิ่มขึ้น</p> <p>การดำเนินการ “นาวิงโมเดล” ส่งผลให้มีผลผลิตน้ำนมดิบของสหกรณ์สูงขึ้น 1,440 ตันต่อปี เฉลี่ย 4 ตัน/วัน ก่อนดำเนินการ น้ำนมดิบเฉลี่ย 3 ตัน/วัน</p> <p>2) ปริมาณน้ำนมในระดับฟาร์ม เพิ่มขึ้น</p> <p>ก่อนดำเนินการ ปริมาณนมเฉลี่ย 9.60 ลิตร/ตัว/วัน ปัจจุบัน ปริมาณนมเฉลี่ย 12.85 ลิตร/ตัว/วัน และมีเป้าหมายในอนาคต มีปริมาณน้ำนมเฉลี่ย 15 ลิตร/ตัว/วัน</p> <p>3) คุณภาพน้ำนมดิบของสหกรณ์เพิ่มขึ้น ค่าไขมันนมเพิ่มขึ้น 5.49 % เปอร์เซ็นต์ (จาก 3.74 เป็น 3.95) และค่า Total Solids เพิ่มขึ้น 2.20 เปอร์เซ็นต์ (จาก 12.07 เป็น 12.34) ส่งผลให้ราคาน้ำนมดิบเพิ่มสูงขึ้นจาก 21.15 บาท/ลิตร เป็น 22.75 บาท/ลิตร จากราคาหน้าโรงงาน</p> <p>4) สร้างกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าวโพดพร้อมฝักในพื้นที่เพิ่มขึ้น ในจังหวัดเลย 735 ไร่ ผลผลิต 4,400 ตัน/ปี และจังหวัดหนองบัวลำภู 155 ไร่ ผลผลิต 930 ตัน/ปี และเชื่อมโยงกลุ่มแก่ผู้ประกอบการผลิตข้าวโพดพร้อมฝักหมักในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดนครราชสีมา</p> <p style="text-align: center;">ผลลัพธ์</p> <p>1) สหกรณ์โคนมหนองบัวลำภู จำกัด ผลิต ปริมาณน้ำนมได้สูง จำนวน 1,440 ตันต่อปี (เฉลี่ย 4 ตันต่อ</p>

แบบฟอร์มสมัครประเภท : ขับเคลื่อนเห็นผล	
ข้อความ	ผลการดำเนินการ
	<p>วัน) คิดเป็น มูลค่า 32,800,000 บาทต่อปี</p> <p>2) ประเมินการผลิต ข้าวโพดพร้อมฝัก ในพื้นที่และเครื่องจักรผลิต ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2566 ถึง ธันวาคม 2567 ประมาณ 5,330 ตัน/ปี (ราคาข้าวโพดพร้อมฝัก เฉลี่ย 3.05 บาท/กิโลกรัม) คิดเป็น เงิน 16,256,500 บาท</p> <p>3) เกษตรกร มีส่วนร่วมในการบูรณาการหาแนวทางการแก้ไขปัญหาภายในฟาร์มของตนเอง ทั้งยังมี ลดต้นทุนค่าอาหาร ลดปัญหาการผสมติดยากของโครีด รอบการผลิต น้ำนมดิบเร็วขึ้น ปริมาณผลผลิตน้ำนมดิบเพิ่มขึ้น และเกิดผลกำไรต่อกิจการสูงขึ้น ส่งผลต่อภาพรวมของฟาร์มทำให้ฟาร์มสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ มีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้น 2,500 ถึง 3,000 บาท/เดือน</p> <p>4) สหกรณ์ฯ มีการพัฒนาระบบสหกรณ์อย่างเป็นระบบร่วมกับสมาชิก ทำให้เกิดความร่วมมือภายใน สหกรณ์ มองหาทางออกร่วมกันกับสมาชิก รวมถึงทางด้านผลผลิตและการจัดการ มีปริมาณน้ำนมภาพรวมมากขึ้น ลดต้นทุนค่าขนส่ง คุณภาพน้ำนมดิบดีขึ้นเกิดความสมดุลในระบบสหกรณ์ ฯ</p> <p>5) ผู้ผลิตข้าวโพดพร้อมฝักหมัก มีรายได้เพิ่มขึ้น มีการขยายพื้นที่ปลูกเพิ่มมากขึ้นร่วมกับเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูและจังหวัดใกล้เคียง เพิ่มมากขึ้น</p> <p style="text-align: center;">เอกสารแนบ 2</p>
<p>6. มีผลกระทบเชิงบวก/ประโยชน์ของผลงานต่อสังคม/ประเทศ และแสดงให้เห็นว่าประโยชน์ที่เกิดขึ้นสร้าง Impact ในด้านที่เกี่ยวข้องอย่างไร (15 คะแนน) (อธิบายว่ามีผลลัพธ์ที่มีผลกระทบสูงในเชิงบวก/เกิดประโยชน์ต่อสังคม ประเทศในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความมั่นคง เป็นต้น)</p>	<p><i>(ไม่เกิน 2,000 ตัวอักษร)</i></p> <p>ผลลัพธ์ที่สะท้อนผลกระทบเชิงบวก หรือประโยชน์ของผลงานต่อสังคมและประเทศ ในด้านต่างๆ ดังนี้</p> <p>ด้านเศรษฐกิจ :</p> <p>1. สหกรณ์โคนมหนองบัวลำภู จำกัด มีรายได้จากการจัดหาสินค้าจำหน่ายมีผลกำไร 1,300,000 บาท/ปี และรายได้จากการจำหน่ายน้ำนมดิบมีผลกำไร 200,000 บาท/ปี หลังจากประสบปัญหาการขาดทุนในช่วงเดือน พฤศจิกายน 2566 การปฏิเสธการรับซื้อน้ำนมดิบ (Reject) พลิกฟื้นจากการยกเลิกสู่ความยั่งยืน</p>

แบบฟอร์มสมัครประเภท : ขับเคลื่อนเห็นผล	
ข้อความ	ผลการดำเนินการ
	<p>2. เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตของฟาร์มที่ลดลง ผลผลิต เพิ่มขึ้น คุณภาพ น้ำนมดิบได้มาตรฐาน มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น</p> <p>3. ลดปัญหาปริมาณน้ำนมดิบของสหกรณ์ฯ ไม่เพียงพอ ที่เกิดจากการเลี้ยงของฟาร์มสมาชิกสหกรณ์ฯ</p> <p>4. สร้างกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าวโพดพร้อมฝักในพื้นที่เพิ่มขึ้น ในจังหวัดเลย และจังหวัดหนองบัวลำภู และเชื่อมโยงกลุ่มแก่ผู้ประกอบการผลิตข้าวโพดพร้อมฝักหมักในพื้นที่ จังหวัดเพชรบูรณ์ และ จังหวัดนครราชสีมา</p> <p>5. เพิ่มประสิทธิภาพ ความสามารถในการผลิต การตลาด ข้าวโพดพร้อมฝักหมักในเขตพื้นที่จังหวัดเลย จังหวัดหนองบัวลำภู และจังหวัดใกล้เคียง</p> <p>ด้านสังคม :</p> <p>1. สหกรณ์โคนมหนองบัวลำภู จำกัด เป็นต้นแบบของโมเดลการบริหารจัดการ การบูรณาการสร้างความร่วมมือในการแก้ไขวิกฤตปัญหาสหกรณ์โคนมขนาดเล็ก ให้กับ สหกรณ์การเลี้ยงโคนมอื่นๆ ในประเทศ เป็นต้นแบบการแก้ไขปัญหา ที่ได้รับการนำเสนอ ในการประชุมคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม การประชุมแผนปฏิบัติการแนวทางการช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมรายย่อยในโครงการพระราชดำริ</p> <p>2. สร้างฟาร์มสมาชิกรายใหม่ให้เกิดขึ้น โดยขยายผลและต่อยอดจากฟาร์มครอบครัวที่มีกิจการเดิมอยู่แล้ว</p> <p>3. เกษตรกรมีความรู้ และความเข้าใจการจัดการฟาร์มของตนเอง และดูแลช่วยเหลือฟาร์มสมาชิกอื่นให้เกิดผลสำเร็จเป็นภาพรวมทั้งสหกรณ์</p> <p>ด้านสิ่งแวดล้อม :</p> <p>1. ลดการเผาตอซังที่ก่อให้เกิดปัญหาฝุ่นควัน PM 2.5 ปรับเปลี่ยนพื้นที่การปลูกข้าว ข้าวโพดฝักอ่อน มาปลูกข้าวโพดพร้อมฝักหมัก สามารถนำมาผลิตเสบียงอาหารสัตว์คุณภาพดีเพื่อการจำหน่าย ให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ลดปัญหา</p>

แบบฟอร์มสมัครประเภท : ขับเคลื่อนเห็นผล	
ข้อความ	ผลการดำเนินการ
	<p>2. ยกระดับการประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืชอาหารสัตว์โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สอดคล้องตามข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>3. เกษตรกรมีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในช่วงปี พ.ศ. 2566 - 2567 มีอุณหภูมิที่สูงขึ้น และฤดูร้อนยาวนานกว่าปกติ มีความเข้าใจและเรียนรู้ ด้านการจัดการพืชอาหารสัตว์ โดยการใช้อาหารหยาบคุณภาพดี ร่วมกับการจัดการโคที่ถูกต้อง เพื่อคงไว้ซึ่งผลผลิตที่อาจจะลดปริมาณลงในช่วงฤดูร้อน</p> <p>4. ลดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน ด้วยการจัดการมูลสัตว์ในฟาร์มโคนมเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภาคปศุสัตว์</p>
มิติที่ 4 ความยั่งยืนของโครงการ (10 คะแนน)	
<p>7. มีการถ่ายทอดบทเรียนจากการพัฒนาผลงานเพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับหน่วยงานและการวางแผนในการขยายผลหรือไม่ อย่างไร (10 คะแนน)</p> <p>(อธิบายว่ามีการขยายผล ถอดบทเรียนพร้อมเผยแพร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ นำบทเรียนไปประยุกต์ใช้กับหน่วยงานภายใน/ภายนอกสังกัดหรือ นำผลงานไปดำเนินการขยายผลยังผู้รับบริการ/ประชาชนในพื้นที่อื่น นอกเหนือจากกลุ่มเป้าหมาย หรือขยายผลไปยังหน่วยงานอื่นแล้วหรือไม่ อย่างไร)</p> <p>(กรณีมีแผนการขยายผลแนบเอกสาร ความยาวไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ A4)</p>	<p><i>(ความยาวไม่เกิน 1,000 ตัวอักษรต่อช่อง)</i></p> <p>ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เลย และศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์อุดรธานี ร่วมกับศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์มหาสารคาม สืบค้นหาปัญหาและข้อสังเกต ถอดบทเรียน นำเสนอแก่สหกรณ์และเกษตรกรให้เข้าใจถึงปัญหาและแนวทางการแก้ไขร่วมกัน ทั้งนี้ยังมีการเผยแพร่แก่หน่วยอื่นๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานภายในสำนักพัฒนาอาหารสัตว์ มีการจัดทำสื่อเผยแพร่การดำเนินการโครงการนาวังโมเดล แก่เจ้าหน้าที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ ทั่วประเทศ ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการเพิ่มขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ ในวันที่ 25-27 มิถุนายน 2567 โดยมีการนำเสนอ แลกเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานในแต่ละพื้นที่ และนำเสนอหาโครงการ นาวังโมเดลประยุกต์ให้เข้ากับการทำงานในแต่ละพื้นที่ และมีการขยายผลไปยังหน่วยงานศูนย์ต่างๆ - หน่วยงานภายในกรมปศุสัตว์และผู้ที่เกี่ยวข้อง เผยแพร่ผ่านเวทีวิชาการปศุสัตว์ ครั้งที่ 30 เรื่อง “ผลสัมฤทธิ์การสร้างเครือข่ายผู้ผลิตพืชอาหารสัตว์ (ข้าวโพดพร้อมฝักหมัก) และการเชื่อมโยงกับกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” ซึ่งเกี่ยวข้องกับเชื่อมโยงตลาดพืช

แบบฟอร์มสมัครประเภท : ขับเคลื่อนเห็นผล	
ข้อความ	ผลการดำเนินการ
	<p>อาหารสัตว์และสภกรณ์โคนมในพื้นที่ ผ่านระบบ Facebook live กลุ่มพัฒนาวิชาการกรมปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์</p> <p>- ต่อยอดโมเดล กับการบริหารจัดการของสหกรณ์อื่นๆ อาทิ เช่น ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครราชสีมา ร่วมกับ อ.ส.ค. ได้มีการจัดอบรมเกษตรกร ในวันที่ 15 กรกฎาคม 2567 ในหัวข้อการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคนม และลงพื้นที่ฟาร์มเกษตรกรของสหกรณ์โคนมไทยเดนมาร์ค ขามทะเลสอ จำกัด อ.ขามทะเลสอ จ.นครราชสีมา เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำนมดิบ เน้นการจัดการด้านอาหาร การจัดกลุ่มฝูงโครีดนม ปรับสัดส่วนอาหารให้เพียงพอต่อสมรรถนะการผลิต และคุณภาพน้ำนม</p> <p style="text-align: center;">เอกสารแนบ 3</p>

หมายเหตุ   หน่วยงานสามารถแนบเอกสารประกอบเพิ่มเติม โดยระบุชื่อเอกสารตามหัวข้อคำถาม เช่น เอกสารแนบคำถามข้อ 4 : Flowchart

เอกสารแนบ 1

ขั้นตอน	รายละเอียด	รูปภาพ
วางแผนและกำหนดแนวทาง	<p>ประชุมขับเคลื่อนโมเดลร่วมกันระหว่าง ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพ ปศุสัตว์ จังหวัด ปศุสัตว์อำเภอ สหกรณ์จังหวัด สหกรณ์โคนมหนองบัวลำภู จำกัด ผู้ประกอบการผลิตพืชอาหารสัตว์ และสมาชิกสหกรณ์โคนม เพื่อบูรณาการหาแนวทางการแก้ไขปัญหา</p>	
คัดเลือกฟาร์มต้นแบบ	<p>คัดเลือกฟาร์มต้นแบบนำร่องโครงการฯ ที่ประสบปัญหาอาหารสัตว์ราคาแพง มีรายได้ลดลง ขาดทุนสะสม เพื่อร่วมลงพื้นที่แก้ไขปัญหาฟาร์ม พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	

ขั้นตอน	รายละเอียด	รูปภาพ
<p>ลงพื้นที่เก็บข้อมูลฟาร์ม</p>	<p>ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ ดำเนินการวิเคราะห์จัดการสัดส่วนอาหารรายฟาร์ม และให้คำแนะนำการจัดการฟีดอาหารสัตว์ที่มีอยู่ในฟาร์มให้ได้ประโยชน์สูงสุด และศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพ ดำเนินการแก้ปัญหาการจัดการฝูงโคนม พื้นฟูสุขภาพโคนม ติดตามสถานการณ์และวิเคราะห์การผลิต คุณภาพน้ำนม และการผสมเทียมรายฟาร์ม</p>	
<p>จัดหาแหล่งฟีดอาหารสัตว์</p>	<p>จัดหาแปลงข้าวโพดพร้อมฝักในพื้นที่ และนอกพื้นที่ เพื่อผลิตและจัดส่งข้าวโพดพร้อมฝักหมัก (Corn Silage) ให้แก่สหกรณ์ฯ เป็นประจำทุกเดือน โดยมีการลงนาม MOU ซื้อขายข้าวโพดพร้อมฝักหมักระหว่างผู้ประกอบการกับสหกรณ์โคนมหนองบัวลำภู</p>	
<p>ถ่ายทอดองค์ความรู้</p>	<p>อบรมให้ความรู้ด้านโคนมแก่ฟาร์มสมาชิกโคนมหนองบัวลำภู จำกัด ในหัวข้อเรื่องต่างๆ อาทิเช่น การจัดการด้านอาหารโคนมในยุค</p>	

ขั้นตอน	รายละเอียด	รูปภาพ
	ปัจจุบัน และการจัดการด้านผสมเทียมโคนมอย่างมีประสิทธิภาพ	
<p>ลงพื้นที่ติดตาม ประเมินผล ความก้าวหน้า</p>	<p>ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ลงพื้นที่ติดตาม ประเมินผลความก้าวหน้า โดยประเมินผลจาก ผลผลิตน้ำนม ต้นทุนค่าอาหาร และผลวิเคราะห์ห้องค์ประกอบน้ำนม พร้อมทั้งให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหาทรายฟาร์ม เป็นประจำ ทุกเดือน (เดือนละ 1-2 ครั้ง)</p>	
<p>ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ต่างๆของโครงการ</p>	<p>ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆของโครงการผ่านช่องทาง Social media ได้แก่ Face book, Line , YouTube</p>	

ขั้นตอน	รายละเอียด	รูปภาพ
		<p>https://youtu.be/7-RS6vgD3Ms?si=SAHPmLOBKkmzKuvFc</p> <p>ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เลย 4 ธันวาคม 2023</p> <p>ลงพื้นที่ติดตามการแก้ไขปัญหาฟาร์มโคนม ณ สหกรณ์โคนมหนองบัวลำภู จำกัด</p> <p>วันที่ 3 ธันวาคม 2566 นายอภัย สุทธิสังข์ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงพื้นที่ติดตามการแก้ไขปัญหาฟาร์มโคนม (นาวัง โมเดล) ร่วมกับนายเศกสรรค์ สวนกุล ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาอาหารสัตว์, นายอำนาจ มะณีโยทัย ปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู, ดร.สุวิมล รัตราช ปศุสัตว์จังหวัดเลย, นายแหลมทอง ศรีพนามน้อย ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เลย, นายคมสัน พงศ์กัน ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สกลนคร รวมถึง... ดูเพิ่มเติม</p>

เอกสารแนบ 2

ผลการดำเนินงาน "นาวังโมเดล"
เดือน ธันวาคม 2566 - พฤศจิกายน 2567

ปัจจัยทั่วไป

- จำนวนฟาร์ม 37 สมาชิก
- เลี้ยงโคนม 17 ราย
- ไม่เลี้ยง 20 ราย

จำนวนโครีด 317 ตัว (ลดลง 38%)
โครีดใหม่ : 837 ตัว   โดรวาง : 168 ตัว
โครีด : 317 ตัว   โดรวาง : 247 ตัว
โครีดตาย : 87ตัว   โครีดอยู่ : 18 ตัว

ราคาน้ำนมดิบ 22.75 บาท ส่งบริษัท CP-meiji

Time line Us:จำเดือน พฤศจิกายน
ทำข้อมูลการดำเนินงานฟาร์มโคนม "นาวังโมเดล" สำหรับรายงานต่อผู้ประเมิน เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ (รายงานใช้จริงในรายงาน/กิจกรรมที่สนับสนุน) เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ (รายงานใช้จริงในรายงาน/กิจกรรมที่สนับสนุน)

19 พฤศจิกายน 2567
ลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินงานโครงการช่วยเหลือเกษตรกรโคนมภายใต้โครงการอาหารแพง (นาวังโมเดล) ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อสนับสนุนเกษตรกร ให้สามารถปรับเปลี่ยนโครีดและฟาร์มโคนม และลดต้นทุนอาหาร TMR (สูง 18 % ไร่ขึ้นไป) ในพื้นที่นำร่อง ซึ่งมีผลิตภัณฑ์โมเดลของชุมชน จำนวน 4 ฟาร์ม

20 พฤศจิกายน 2567
เข้าร่วมการประชุมหารือการดำเนินงานโครงการช่วยเหลือเกษตรกรโคนมภายใต้โครงการอาหารแพง (นาวังโมเดล) ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อสนับสนุนเกษตรกร ให้สามารถปรับเปลี่ยนโครีดและฟาร์มโคนม และลดต้นทุนอาหาร TMR (สูง 18 % ไร่ขึ้นไป) ในพื้นที่นำร่อง ซึ่งมีผลิตภัณฑ์โมเดลของชุมชน จำนวน 4 ฟาร์ม

ผลการดำเนินงาน

- ปริมาณน้ำนมเฉลี่ย เพิ่มขึ้น 23.80%
- ต้นทุนอาหารต่อฟาร์ม 1 กก. ลดลง 8.12%
- รายได้ฟาร์มสุกเฉลี่ย/วัน เพิ่มขึ้น 41.24%

รายการ	พ.ย.66	ก.ย.67	ต.ย.67	พ.ย.67	เฉลี่ย	ร้อยละ	เป้าหมาย
1. จำนวนโครีด (ตัว)	375	299	286	317	311.25	ลดลง 17.00 %	ตัวโครีด 185 ตัว (คิดเป็น 60 %)
2. ปริมาณน้ำนม (ลิตร/วัน)	3.60	2.99	3.30	4.00	3.69	เพิ่มขึ้น 2.41 %	> 4.8 ลิตร/วัน
3. ปริมาณน้ำนมเฉลี่ย (ลิตร/ตัว/วัน)	9.60	11.10	12.12	12.85	11.89	เพิ่มขึ้น 23.80 %	> 15 ลิตร
4. จำนวนฟาร์มสมาชิก (ราย)	20	17	17	17	-	ลดลง 22.50 %	> 20 ราย
5. ต้นทุนค่าอาหารต่อฟาร์ม 1 ฟาร์ม (บาท)	11.47	11.36	9.49	10.53	10.54	ลดลง 8.12 %	-
6. รายได้ฟาร์มสุกเฉลี่ย/วัน (บาท)	1,994.10	1,569.44	2,072.45	2,454.37	2,449.03	เพิ่มขึ้น 41.24 %	-

สรุปผลการตรวจคุณภาพน้ำนมดิบ (ภาพรวมสหกรณ์)

รายการ	พ.ย.66	ก.ย.67	ต.ย.67	พ.ย.67	เฉลี่ย	ร้อยละ
Fat	3.74	4.12	4.06	4.07	3.95	เพิ่มขึ้น 5.49 %
Protein	2.94	3.46	2.98	3.03	3.05	เพิ่มขึ้น 3.68 %
Lactose	4.58	4.64	4.59	4.62	4.64	เพิ่มขึ้น 1.29 %
SNF	8.32	8.36	8.33	8.35	8.42	เพิ่มขึ้น 1.25 %
TS	12.07	12.45	12.40	12.34	12.34	เพิ่มขึ้น 2.20 %
SCC	167	519	456	449	385	เพิ่มขึ้น 130.54 %

ปริมาณน้ำนมเฉลี่ย (ลิตร/ตัว/วัน)

01 ผลผลิตให้โครีดผู้ประกอบการในพื้นที่
• ลดต้นทุน corn silage ให้ได้ราคา 2.15-2.50 บาท/กก.
• หลีกเลี่ยง corn silage ให้นิวเจนต่ำถึงคอเลสเตอรอล

02 เพิ่มการใช้อาหาร TMR / Corn Silage
• ส่งเสริมฟาร์มนำร่องใช้อาหาร TMR
• เป็นมาตรฐาน silage corn silage 24 ตัว/โครีด

03 เพิ่มปริมาณน้ำนม
• สลึง : ปริมาณน้ำนมเฉลี่ย 9.60 ลิตร/ตัว/วัน
• บึงปลิง : ปริมาณน้ำนมเฉลี่ย 12.85 ลิตร/ตัว/วัน
• อุนาค : ปริมาณน้ำนมเฉลี่ย 15 ลิตร/ตัว/วัน

04 ลงพื้นที่ติดตาม
• ลงพื้นที่ติดตามและเก็บข้อมูลจากฟาร์มสมาชิกประจำทุกเดือน

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เลย สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์
ข้อมูล : วันที่ 22 พฤศจิกายน 2567

รายงานความก้าวหน้า “1 ศูนย์ 1 สหกรณ์โคนมต้นแบบ” สหกรณ์โคนมหนองบัวลำภู
อ.นาหวัง จ.หนองบัวลำภู ณ วันที่ 15 มีนาคม 2567

ข้อมูลทั่วไป
สมาชิกสหกรณ์ จำนวน 15 ราย พื้นที่ อ.นาหวัง 14 ราย อ.เอราวัณ 1 ราย
จำนวนโครวมทั้งหมด 719 ตัว โครีดนม 365 ตัว, โดสาว 241 ตัว, ลูกโค 113 ตัว

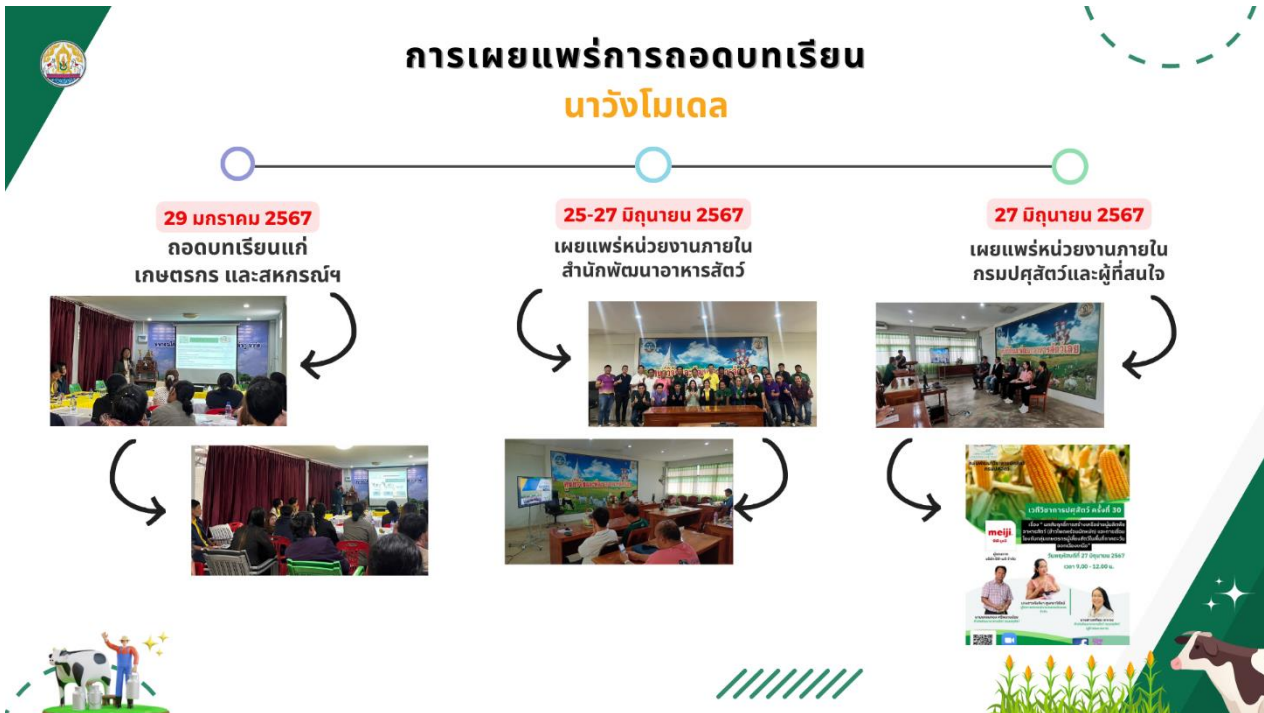
การแก้ไขปัญหาระบบสืบพันธุ์
เข้าดำเนินการทั้งหมด 7 ครั้ง โคแม่ที่ได้รับการตรวจและแก้ไขปัญหทั้งหมด 96 ตัว
- ท้องจากการแก้ไขปัญหาระบบสืบพันธุ์ จำนวน 32 ตัว - รอคการตรวจท้อง จำนวน 52 ตัว
- เทน็ย่นำการเป็นสัด (ซ้ำ) จำนวน 2 ตัว - คัดทิ้งจำนวน 4 ตัว
- เทน็ย่นำการเป็นสัด (ตัวใหม่) จำนวน 6 ตัว

ให้คำแนะนำ
- ให้ความรู้เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาระบบสืบพันธุ์และแก้ไขปัญหาระบบสืบพันธุ์
จำนวน 15 ราย โคแม่ 96 ตัว
- แนะนำส่งเสริมด้านการจัดการฟาร์ม

เอกสารแนบ 3

ถอดบทเรียนนาวังโมเดล

- ❖ ปัญหาหลักของสหกรณ์โคนมหนองบัวลำภู (นาวังโมเดล) คือโครีดได้รับพลังงานและโปรตีนไม่เพียงพอ ได้รับสารอาหารน้อยกว่าความต้องการ จึงส่งผลกระทบต่อปริมาณและคุณภาพของน้ำนม/โปรตีนในน้ำมน้อยกว่า 3%
- ❖ Focus group เฉพาะโครีด (ในช่วงวิกฤตินี้ เพื่อเพิ่มศักยภาพให้โครีดผลิตน้ำนมให้ได้มากที่สุด เพื่อสร้างรายได้ให้ฟาร์มเพิ่ม)/ อาหารโครีดไม่ควรเปลี่ยนบ่อย/ อาหารหยาบต้องมีคุณภาพดีและมีเพียงพอตลอดปี (ใน 1 ปีควรจัดเตรียมข้าวโพดพร้อมฝักหมักไว้ที่ 5 ตัน/ตัว/ปี สำหรับโครีด)
- ❖ แบ่งฝูงโครีดออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1. โครีดหลังคลอด 0-100 วัน 2. โครีด 100 วัน – ระยะดราย
- ❖ จัดการการให้อาหารโคก่อนคลอด 3 สัปดาห์ โดยมีการปรับการให้อาหารชนิดเดียวกับโคหลังคลอดทุกอย่าง แต่ปริมาณที่ให้ไม่เกิน 60% ของปริมาณอาหารโคหลังคลอด (เพื่อแก้ปัญหาการกินได้หลังคลอด)/ คะแนนรูปร่างก่อนคลอด 3.5
- ❖ ใช้ข้าวโพดพร้อมฝักหมัก 10-15 กก./ตัว/วัน ในกรณีน้ำนมเฉลี่ยไม่เกิน 15 ลิตร/ ในกรณีโครีดนมเฉลี่ยเกิน 15 สามารถเพิ่มได้จนถึง 25 กก./ตัว/วัน (ข้าวโพดพร้อมฝักหมักมี milk line 65-70%, วัตถุแห้ง 31-38%, ระยะปลูก 90-95 วัน)
- ❖ อาหารหยาบชนิดอื่น เช่น ฟาง, หญ้าที่ปลูกในฟาร์ม สามารถนำมาใช้ร่วม แต่อาหารหยาบหลักคือข้าวโพดพร้อมฝักหมัก
- ❖ อาหารชั้นโปรตีนไม่ควรน้อยกว่า 20% และควรใช้ 1-2 เบอร์อาหารเท่านั้น ใช้ในสัดส่วน 2:1 (นม 2 ลิตร:อาหารชั้น 1 กก.)
- ❖ กากมันสด/เปลือกมันล้างให้แฉะไม่เกิน 10 กก./ตัว/วัน
- ❖ ในกรณีที่มีการเสริมกากถั่วเหลือง ให้ตัดออกแต่ควรใช้อาหารชั้นทดแทน 0.5-1 กก. เพื่อให้สัตว์ได้รับสมดุลโปรตีนพลังงาน
- ❖ ช่วงเวลา 10-15 น. ไม่เน้นการให้อาหาร แต่เน้นมีน้ำสะอาดและเย็นให้โคตลอดเวลา ช่วงเวลานี้ให้โคพักผ่อน
- ❖ จ่ายอาหารมื้อที่ 3 หลัง 20 น. (ช่วงหน้าร้อน) ในกรณีกลุ่มแม่โคที่ให้ผลผลิตสูง ให้ยืนกินในของบังคับให้ได้มากที่สุด
- ❖ คอกพักโครีด ควรแยกกับโคกลุ่มอื่น เพื่อให้โครีดสามารถได้กินอาหารเพิ่มเติมในมื้อที่ 3 ได้มากขึ้น
- ❖ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม: ควรมีการใช้ spray น้ำ+พดลม (ช่วงรีดตอนเย็น) ในช่วงก่อนรีด 30 นาที เพื่อให้โคได้ผ่อนคลายก่อนรีด

